

Suomi-neito tilittää

Joulukuinen räntäsade paiskoo jalkarättejä päin kasvojamme kuin itku pitkästä ilosta suunnistaessamme valokuvaajan kanssa kohden pientä pielaveteläistä piilopirttiä, jossa meidän on määrä tavata hänet, Suomi-neito, 90, päivänsankari.

Ja siinä! Siinä hän meitä jo odottaa rappusillaan huojahdellen leppeässä iltatuulella kuin hohtimet Saharassa – tai pitäisikö tässä tapauksessa sanoa pettuleipä mieronkiellä! Lähes entisellään hän näyttää olevan, samassa kunnossa kuin kymmenen vuotta sitten, jolloin viimeksi häntä kävimme täällä tapaamassa – edelleen hoikkana kuin rievä lappajärveläisen pirtin orressa, vaikka siis Pielavedellä olemmekin kuin Kekkonen aikoinaan. Selvästikin hän on akkujansa ladannut aivan meitä varten, kenties lähimetsissä samoillut kasvaakseen ihmisenä.

”Mikä pitää teidät vuodesta toiseen noin nuorena ja verevänä, kuin vastalypsetyn rössyn perunakeitossa, neiti Suomi?” rohkenemme kysäistä.

Silmiin kohoaa eteerinen, hieman utuinen katse, joka on meille niin tuttu jo vuosien takaa kuin illantorkku – kenties korkeiden poskipäiden ylle pienoinen kyynelkin vierähtää, mutta vierivä kivi ei sammaloidu, eikä sen puoleen kyynelkään, koska se kimmeltää.

”Kotona viihdyn verkkareissa ja villasukissa ilman meikkiä”, hän puhkeaa tilittämään (luettelo neiti Suomen asusteista ja meikeistä nettisivuillamme), ja jatkaa: ”Mutta eihän tämä aina ole tällaista ollut. Nuorempana olin koulukiusattu, ja takanani on epäonnistuneita ihmissuhteita, suvussa on ollut sairastelua, sauna paloi ja silleen. Muistelmatkin pitäisi kirjoittaa.”

”Hyvänen aika, kuinka olette kestänyt nuo koettelemukset kuin pyy pivossa?”

”Niin”, hän hengähtää poven kohoillessa kiivaasti kuin heinäauma harmaantuneessa ladossa kiivaimpien poutakelien aikoina. ”Rakastan sienestystä ja uuniperunoita. Ennen luulin, että raha ja maine tuovat onnen. Nyt ymmärrän, että koti ja perhe on tärkein.”

Tuo on helppo uskoa, mutta mitä muuta päivänsankarin elämään kuuluu kuin hopeakellojen kilkahtelua kesäöisessä autereessa?

”Uskokaa tai älkää, tämä on aivan tavallista arkea kuusi päivää viikossa. Mitä nyt sunnuntaina joskus vietän sunnuntaita hyvien ystävien kanssa. Mutta loppujen lopuksi julkisuus ei ole muuttanut minua ihmisenä.”

Seestyneenä kuin huitutonkka vanhan maitolaiturin rosoisella portaalla hän siis kohtaa tulevat haasteet. ”Mutta entäs ne sydämenasiat, joiden räjähtävää voimaa ei välttämättä voi vastustaa kuin pata kattilaa – viime aikoina on huhuttu teistä ja siitä Brysselin shemeikasta, Manneken Pisistä?”

”Hui, hai!” neiti Suomi kiittää iloisesti punapaulaansa heilauttaen. ”Me olemme vain ystäviä! Rakkaus saa tulla, jos on tullakseen, mutta en etsi sitä aktiivisesti.”

Siinä se tuli, kuin sarvesta härkää! Sinkkuna hän on elänyt ja sinkkuna pysyy. Ja kun asia tuli tässä puheeksi, mainittakoon saman tien, että hän on jälleen uutta sinkkua levyttämässä. ”Uusimmalla levylläni aion siirtyä iskelmästä hevimpään suuntaan, mutta silti siinä yhdistyvät aiempien levyjeni parhaat puolet,” hän vihjaa salaperäisesti lopuksi.

